

b10892862

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของหญิงตั้งครรภ์
รายใหม่ที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดยโสธร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2541

ISBN 974-661-168-2.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

3936299 RAHP/M : สาขาวิชา: การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร; วท.ม.(การเจริญ
พันธุ์และวางแผนประชากร)

ศัพท์สำคัญ : โรคขาดสารไอโอดีน/ผลกระทบ/หญิงตั้งครรภ์

ไพรวลัย กาลจักร์ :ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมป้องกันการโรคขาดสารไอโอดีนใน
หญิงตั้งครรภ์รายใหม่ที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดยโสธร(Knowledge attitude
and practice for preventing iodine deficiency disorder of pregnant women attending
the first antenatal visit in district hospitals in Yasothon province).คณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์:ประทีปย์ โอประเสริฐสวัสดิ์.พ.บ.;Dip in Clin Epidemiology.กำหนด จาตุรจิน
ดา.MB;FRCOG.,รลสิก รังสิปการ.พ.บ.;วว.(สูติ-นรีเวช),สุมาลี สิงหนิยม.วท.ม.(ชีวสถิติ). 107
หน้า.ISBN 974-661-168-2.

จังหวัดยโสธรเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยซึ่งมีอัตราการ
ขาดสารไอโอดีนที่แสดงออกด้วยอาการคอปอกในเด็กนักเรียนประถมศึกษา(อายุ 6-12 ปี) ร้อยละ
12 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่องค์การอนามัยโลกกำหนด(ไม่เกินร้อยละ 10) ถือเป็นปัญหาสาธารณสุข-
สุข การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมป้องกันการโรค
ขาดสารไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์รายใหม่ที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดยโสธร
รวมทั้งศึกษาถึงตัวแปรต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการโรคขาดสารไอโอดีนของ
หญิงตั้งครรภ์ ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา อายุครรภ์ ลำดับที่การตั้งครรภ์
และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีน โดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์
หญิงตั้งครรภ์รายใหม่ที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดยโสธรจำนวน 195 คน ระหว่าง
เดือนมกราคม-มีนาคม 2541 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบไควสแควร์

ผลการวิจัยพบว่าหญิงตั้งครรภ์มีระดับความรู้ ระดับทัศนคติอยู่ในระดับดีร้อยละ43.08และ
ร้อยละ92.31 แต่มีระดับพฤติกรรมในการป้องกันการโรคขาดสารไอโอดีนไม่ถูกต้องร้อยละ76.92
และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการโรคขาดสารไอโอดีนคือการได้รับข้อมูลข่าว
สารเกี่ยวกับโรคขาดสารไอโอดีน(P-value=0.036) ส่วนอายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา อายุ
ครรภ์ ลำดับที่การตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการโรคขาดสารไอโอดีนของหญิง
ตั้งครรภ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจากผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผน
ในการให้ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันการโรคขาดสารไอโอดีนของหญิงตั้งครรภ์ใน
โอกาสต่อไป

3936299 RAHP/M : MAJOR : HUMAN REPRODUCTION AND POPULATION
PLANNING M. Sc.(HUMAN REPRODUCTION
AND POPULATION PLANNING)

KEY WORD : IODINE DEFICIENCY DISORDER/AFFECT/PREGNANCY
PRIWAL KALAJUK : KNOWLEDGE ATTITUDE AND PRACTICE FOR
IODINE DEFICIENCY DISORDER OF PREGNANT WOMEN ATTENDING
THE FIRST ANTENATAL VISIT IN DISTRICT HOSPITALS IN YASOTHON
PROVINCE. THESIS ADVISOR: PRATAK O-PRASERTSAWAT, MD, DIP IN CLIN
EPIDEMIOLOGY, KAMHEANG CHATURACHINDA, MB, FRCOG, RASIG
RANGSIPRAGARN, MD, DIP THAI BOARD OF OB&GYN, SUMALEE
SINGHANIYOM, M.Sc.(BIOSTAT). 107 p. ISBN 974-661-168-2.

Yasothon province, in North-Eastern Thailand, has a high goitre prevalence rate in schoolchildren, especially 6-12 years of age. This high goitre prevalence rate may result in health problems. The objectives of this research are to study knowledge, attitude and practice for prevention of iodine deficiency disorder in pregnant women attending the first antenatal visit in district hospitals. Variable factors such as age, occupation, income, education, gestational age, parities and information received which are associated with iodine deficiency disorder preventive behavior were studied. This study was conducted in district hospitals in Yasothon province. A total of 195 pregnant women were interviewed by using a closed end structured questionnaire. Statistical methods used were percentage mean and chi -square test.

The results show that most respondents had good knowledge (43.08%) and attitude (92.31%). However, their practices (76.92%) were relatively poor for iodine deficiency disorder prevention. The contributing factor of preventive behavior associated with iodine deficiency in pregnant women was information received (P-value=0.036) but there were no significant relationships between socioeconomic factors, gestational age and parities with iodine deficiency disorder preventive behaviors. The result of this study may be utilised in the prevention of iodine deficiency disorder in pregnant women.